

مردانگی و ملالت‌های آن

روان مرد و تنش‌های ذاتی مردانگی رشدیافته

مایکل جی. دایموند

ترجمه‌ی فروغ ادیسی

کتابستان
برخط

■ سرشناسه: دایاموند، مایکل ج.، ۱۹۴۴-م. Diamond, Michael J., 1944- عنوان و نام پدیدآور: مردانگی و ملالت‌های آن: روان مرد و تنش‌های ذاتی مردانگی رشدیافته/مایکل جی. دایموند؛ ترجمه‌ی فروغ ادریسی؛ ویرایش معین نیری فلاح. ■ مشخصات نشر: تهران: کتابستان برخط، ۱۴۰۳. ■ مشخصات ظاهری: ۲۷۵ ص: ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م. ■ شابک: ۹۷۸ ۶۳۲ ۸۷۸۴۷ ۰ ۰ ■ وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا ■ یادداشت: عنوان اصلی: Masculinity and its discontents: the male psyche and the inherent tensions of maturing manhood, 2021. ■ یادداشت: واژه‌نامه ■ یادداشت: کتابنامه: ص. [۲۵۷]-۲۷۱. ■ یادداشت: نمایه. ■ یادداشت: روان مرد و تنش‌های ذاتی مردانگی رشدیافته. ■ عنوان دیگر: جنس مذکر. ■ شناسهٔ افزوده: ادریسی، فروغ، ۱۳۶۵-، مترجم ■ رده‌بندی کنگره: ۵/BF1۷۵ ■ رده‌بندی دیویی: ۱۵۵/۳۳۲ ■ شماره کتاب‌شناسی ملی: ۹۹۵۹۵۲۶

| تمامی حقوق چاپ و نشر این اثر محفوظ است. |

| هرگونه کپی برداری و اقتباس از این اثر منوط به اجازه‌ی کتبی از ناشر است. |

| کتابستان برخط: ناشر تخصصی روان‌کاوی و علوم اجتماعی |

کتابستان
برخط

خواندنی‌ها کم نیست، با برخط بخوانیم...

مردانگی و ملالت‌های آن روان مرد و تنش‌های ذاتی مردانگی رشدیافته

چاپ اول: ۱۴۰۴، ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸ ۶۳۲ ۸۷۸۴۷ ۰ ۰

قیمت: ۳۵۰۰۰۰ تومان

انتشارات کتابستان برخط

چاپ نقشینه

مایکل دایموند

ترجمه‌ی فروغ ادریسی

ویراستار: معین نیری فلاح

مدیر هنری: اونیش امین الهی

گرافیک: محسن زینالی

تهران، خیابان مطهری، میرزای شیرازی، کوچه‌ی عرفان، پ ۹، واحد ۶

دفتر نشر: ۰۲۱۸۸۵۵۱۳۰۹ - ۰۲۱۸۸۵۵۱۳۰۵

برخط
بوک

BARKHATBOOK.COM

Telegram and Instagram: @Barkhatbook

«مایکل جی. دایموند، محقق برجسته‌ی روان‌شناسی بالینی با رویکرد روان‌کاوی، به‌طور مهیجی این کار جدید و جامع را در باب مردانگی ارائه می‌کند. وی با مهارتی چشمگیر و دانشی مشفقانه، احساسی غنی و ترکیبی از اشتیاق‌های درونی جنسیتی و نیات زیسته‌ی مردان را می‌آفریند. احساسی که در بدن آن‌ها مقیم است و به دنیای مردمی آن‌ها، جانی تازه می‌بخشد. او از نظریه‌ی فروید و سایر رویکردهای روان‌کاوانه بهره می‌گیرد تا کشاکش‌های تحولی پیچیده‌ای را آشکار سازد که مردها باید متحمل شوند تا هویت و نقش خویش را شکل دهند. اثر حاضر، کتابی است که لازم است تمام روان‌درمانگرانی که رویکرد روان‌کاوی دارند و خوانندگان حرفه‌ای که کنجکاوند بدانند یک مرد چگونه خود را می‌شناسد، آن را بخوانند و پیرامون آن آموزش ببینند.»

رزماری اچ. بالسام،^۱ روان‌پزشک

– دانشکده‌ی پزشکی ییل،^۲ مؤسسه‌ی غرب نیوانگلند،^۳ نویسنده‌ی کتاب بدن‌های

زن در روان‌کاوی^۴ (۲۰۱۲) و دریافت‌کننده‌ی جایزه‌ی سیگورنی^۵ در سال ۲۰۱۸.

«مایکل جی. دایموند با انتخاب عنوانی مهیج برای این کتاب، با ظرافت ضعف‌ها و شکنندگی‌های پنهان «مردانگی» را با ضعف‌های پنهان و احاطه‌گر «تمدن»

1. Rosemary H. Balsam

2. Yale

3. New England

4. *Women's Bodies in Psychoanalysis*

5. Sigourney

پیوند می‌زند. دایموند بسیار بیشتر از وعده‌ی عنوان، به آن ادای دین می‌کند. تصور او از آسیب‌پذیری نخستین، نوعی سنگ‌بنای واقعی است که بستری انسانی را روشن می‌سازد و پادزهری بسیار موردنیاز برای مفهوم محدودگر اضطراب اختگی است که فروید درباره‌ی مردان مطرح کرد و همواره فروید مدعی این بود که اضطراب اختگی حرف اول را می‌زند. استدلال‌های دایموند با به‌کارگیری طیف نظری گسترده‌ای که به بیش از یک قرن پیش می‌رسد و با هوشیاری هرچه تمام نسبت به عصر معاصر خود، توجه ما را به زمانه‌ای سوق می‌دهد که ممکن است همه‌ی ما در باب منابع واقعی ملالت‌ها و ناخوشنودی‌های مشترکمان، روشن‌تر بیندیشیم و مؤثرتر بر آن‌ها کار کنیم.»

دونالد بی. موس،^۱ روان‌پزشک

- نویسنده‌ی کتاب سیزده شیوه‌ی نگریستن به یک مرد^۲ (۲۰۱۲) و نفرت ورزیدن به صورت اول شخص جمع^۳ (۲۰۰۳).

«مایکل جی. دایموند در این کتاب بینش بخش، دهه‌ها پژوهش روان‌کاوانه را در باب هویت مردانه که تحت فشار ایدئال‌های فرهنگی مردانگی شکل می‌گیرد، گردآوری کرده است. دایموند بر ماهیت شکننده‌ی مردانگی تأکید می‌کند و آسیب‌پذیری‌های ذاتی موجود در روند تحول مردانه را در بسترهای خانوادگی و اجتماعی، به تفصیل شرح می‌دهد. هر فصل متضمن مطالب بالینی گسترده‌ای است که حساسیت و دانش بالینی بسیار روان‌کاوی متبحر و باتجربه را نشان می‌دهد. رویکرد وی تکان‌دهنده و درعین حال فروتنانه است؛ این کتاب نوعی راهنمای مناسب برای متخصصانی است که می‌خواهند درک دقیق‌تری از کارشان با مردها کسب کنند.»

دکتر دایان آلیس^۴

- نویسنده‌ی کتاب خلاقیت و ابعاد اروتیک حوزه‌ی تحلیلی^۵ (۲۰۱۹).

1. Donald B. Moss

2. *Thirteen Ways of Looking at a Man*

3. *Hating in the First Person Plural*

4. Dianne Elise

5. *Creativity and the Erotic Dimensions of the Analytic Field*

«فداکاری و تخصیص وقت و انرژی پر از عزم و استوار مایکل جی. دایموند برای ثبت و روایت زندگی پسرها و مردها در روان‌کاوی، بی‌نظیر است. چندین دهه تلاش وی که در کتاب مردانگی و ملالت‌های آن به اوج می‌رسد. او در این کتاب علاقه‌ی دیرینه‌اش را به پدرها و پسرها بسط داده است و به روابط پسرها با مادرانشان نیز می‌پردازد و تأثیرات اجتماعی و فرهنگی بر جنسیت را مدنظر قرار می‌دهد. مطالعات موردی گسترده‌ی او، که با هدف جان بخشیدن به نظریه‌پردازی‌ها مطرح کرده است، موردتوجه بسیاری از خوانندگان قرار خواهد گرفت».

دکتر کن کوربت^۱

- نویسنده‌ی کتاب مردانگی‌ها^۲ (۲۰۰۹) و قتل بر سر یک دختر: عدالت، جنسیت، دیپرستان^۳ (۲۰۱۶).

«مایکل جی. دایموند ما را به سفری تأمل‌برانگیز و بسیار ژرف به عالم سیال و درونی مردانگی که کاملاً تحقق یافته است، دعوت می‌کند. اخیراً به فمینیسم و رشد زنانه توجه بسیار زیادی معطوف شده است؛ درحالی‌که مردانگی و ملالت‌های آن، گذرگاه تحولی و دوجنسیت‌گرایی مربوط به آن، تا به حال با این دقت بررسی نشده است. دایموند از ترکیبی از تجربه‌ی شخصی، کار روان‌کاوی با بیماران، آموزش علوم اجتماعی و وسعت دانش گسترده‌ی فکری و فرهنگی بهره گرفته است تا نوشته‌ای جامع از رشد مردانه را فراهم آورد که به عنوان اثری کلاسیک باقی خواهد ماند. ساختار کتاب خلاقانه و آموزنده است. هر فصل با خلاصه‌ای آغاز می‌شود و با مطالب بالینی غنی‌ای به پایان می‌رسد. این کتاب مکملی الهام‌بخش در ارتباط با مطالعات جنسیت به شمار می‌آید.»

هریت آل. ولف،^۴ روان‌پزشک

- رئیس منتخب انجمن بین‌المللی روان‌کاوی و استاد بالینی روان‌پزشکی و علوم رفتاری، دانشگاه کالیفرنیا، سن فرانسیسکو.

1. Ken Corbett

2. *Masculinities*

3. *A Murder Over a Girl: Justice, Gender, Junior High*

4. Harriet L. Wolfe

«کتاب مردانگی و ملالت‌های آن: روان مرد و تنش‌های ذاتی مردانگی رشدیافته از مایکل جی. دایموند، با توجه به مطالعه‌ی روشن، بینش برانگیز مردانگی از لحاظ نظری و بالینی و همچنین رشد هویت جنسیتی مردانه، نقطه عطفی در اندیشه و ادبیات روان‌کاوی به شمار می‌آید. این کتاب فوق‌العاده، نه تنها برای تمام روان‌کاوان، اعم از مبتدیان و افراد حرفه‌ای، ضروری است و درک بهتری از بیماران را فراهم می‌آورد؛ بلکه به برهه‌ی اجتماعی و فرهنگی مشخصی دست می‌یابد که لازم است با بسیاری از کژفهمی‌ها و دیدگاه‌های منفی پیرامون معنای مردانگی رشدیافته روبه‌رو شویم. به روان‌کاوان و سایر خوانندگانی که قبلاً هم می‌دانستند روان‌کاوی نه فقط در درک رشد آدمی و جنسیت مفید است؛ بلکه به افرادی که تمایل دارند چیزهای بیشتری از این کتاب آموزنده بیاموزند، توصیه می‌کنم که حتماً این کتاب را بخوانند.»

دکتر کلودیو لکس ایزیریک^۱

- روان‌کاو و متخصص در بخش آموزش و سوپرویزن، انجمن روان‌کاوی پورتو الگر^۲ (برزیل)، رئیس سابق انجمن بین‌المللی روان‌کاوی.

«امروزه چگونه مرد باشیم؟ چگونه پدر باشیم؟ والدین چگونه هویت جنسیتی پسران خود را شکل می‌دهند؟ چه تعارضاتی بر رشد مادام‌العمر مردانه در زمانه‌ی هویت‌های جنسیتی سیال اثرگذار است؟ متخصص شهیر بین‌المللی، مایکل جی. دایموند، با اتکا بر تجربه‌ی بالینی قابل‌توجه و بررسی‌های دقیق در روان‌کاوی مردان و رشد روانی-جنسی آن‌ها، به این سؤالات می‌پردازد. ویژگی منحصر به فرد این کتاب، ارائه‌ی تأثیرگذار و جامع مفهوم دوجنسیت‌گرایی روانی است که دایموند در این کتاب به آن اشاره کرده است؛ مفهومی که به تنش دائمی و ماندگار میان بخش‌های زنانه و مردانه اشاره دارد.»

پروفسور دکتر مارتین تیزینگ^۳

- رئیس سابق دانشگاه بین‌المللی روان‌کاوی در برلین.

1. Cláudio Laks Eizirik

2. Porto Alegre

3. Martin Teising

«مردانگی و ملالت‌های آن: روان مردانه و تنش‌های ذاتی مردانگی رشد یافته، نشان‌دهنده‌ی نقد و بازنگری به تعویق افتاده‌ای از درک روان‌کاوانه‌ی ما از رشد و هویت مردانه است. مایکل جی. دایموند با هدف ارائه‌ی نظریه‌ای جامع از مردانگی، استدلال‌های دوگانه‌ی جنسی مفروض و قدیمی را رد می‌کند و در این راستا از رشته‌های متعددی، از جمله روان‌کاوی معاصر، علوم اعصاب،^۱ نظریه‌های دلبستگی و جنسیت و مطالعات بین‌فرهنگی بهره گرفته است. وی هویت مردانه را فرایندی پیوسته و پویا می‌داند که مستلزم درون‌فکنی و نه رد و انکار بخش‌های زنانه است. با توجه به غنای نظری این کتاب، که مطالب بالینی مبتنی بر تجربه‌ی نزدیک نویسنده نیز از آن حمایت می‌کند، بی‌شک خواندن این کتاب برای پزشکان، دانشجویان و دانشگاهیان سراسر رشته‌ها ضروری خواهد بود.»

دکتر کریستوفر کریستین^۲

- سردبیر روان‌شناسی با رویکرد روان‌کاوی، روان‌کاو متخصص در حوزه‌ی آموزش و سوپرویزن و رئیس سابق مؤسسه‌ی آموزش و پژوهش روان‌کاوی.

1. neuroscience

2. Christopher Christian

این کتاب با ارائه دیدگاهی تحولی از منظر روان‌کاوی درباره‌ی هویت جنسیتی مردانه و حس مردانگی، که دیدگاهی منحصربه‌فرد به شمار می‌آید، تحلیلی ژرف از رشد مردانگی در اوایل کودکی و تکامل پیوسته‌ی آن در سراسر زندگی یک مرد فراهم می‌آورد.

این کتاب باتکیه بر نظریه‌ی کلاسیک فرویدی و همچنین نظریه‌های روان‌کاوی معاصر، به این موضوعات می‌پردازد: تحول کودک در اوایل زندگی؛ عوامل پیش‌آدیبی و عقده‌ی اُدیپ؛ تأثیر تربیت و انتقال ناآگاه عوامل جنسیتی مادران و پدران (اعم از پدر بیولوژیکی و نمادین) به کودکان؛ ایگوایدئال مردانه؛ تأثیرات اجتماعی، فرهنگی و بیولوژیک؛ نقش دوجنسیت‌گرایی روانی ذاتی در بستر دوگانگی‌های جنسیتی و چالش‌ها و تنش‌های ذاتی جنسیت که به مثابه‌ی پیشروی‌های فردی تا سنین بزرگسالی و پیری تجربه می‌شود. این کتاب در توصیف گذرگاه‌های تحولی مردانه که بر پایه‌ی اصول روان‌کاوانه بناشده، کتابی بدیع است. گذرگاه‌هایی که با تعارض و تنش‌های ذاتی‌ای گره خورده است که در سراسر چرخه‌ی زندگی تداوم می‌یابد و به شدت بر سایر حوزه‌های زندگی تأثیر می‌گذارد. حس مردانگیِ مردان که با عوامل چندلایه‌ای معین می‌شود، ریشه‌ی عمیقی در ساحت ناآگاه دارد و مستلزم واسازی^۱ [بازنمود] مادر، امر زنانه و دیگری در روان مردانه است. همان‌طور که شرح حال‌های بالینی نشان می‌دهد، آگاهی و درک این

حیطه‌ها می‌تواند کار روانکاوی با مردانی را که دچار تعارض‌های درونی با حس مردانگی‌شان هستند، بهبود بخشد.

این کتاب ارزش بالینی قابل توجهی برای روان‌کاوان، روان‌درمانگران و سایر متخصصان حوزه‌ی سلامت روان دارد و می‌تواند برای پژوهشگران حوزه‌ی نظریه‌ی جنسیت، وجوه روان‌پویایی‌ها و اجتماعی و فرهنگی نقش‌های جنسیتی و تعریف اجتماعی در حال تغییر مردانگی، تأملات و ایده‌هایی فراهم آورد.

مایکل جی. دایموند، روان‌کاو متخصص در حوزه‌ی آموزش و سوپرویزن در مؤسسه‌ی لس‌آنجلس و انجمن مطالعات روان‌کاوی است. او نویسنده‌ی بیش از نود مقاله و فصل‌هایی از آن‌ها و سه کتاب است؛ عناوین کتاب‌های وی شامل: پدرم پیش از من: چگونه پسران و پدران در سراسر زندگی خود بر یکدیگر اثر می‌گذارند^۱ و کتاب قرن دوم روان‌کاوی: دیدگاه‌های در حال تحول اقدام درمانی^۲ (با سی. کریستین)^۳ است. وی در کلینیکی خصوصی در لس‌آنجلس مشغول به کار است.

1. *My Father Before Me: How Fathers and Sons Influence Each Other Throughout Their Lives*

2. *The Second Century of Psychoanalysis: Evolving Perspectives on Therapeutic Action*

3. C. Christian

فهرست مطالب

مقدمه‌ی مترجم / ۱۳

پیشگفتار نویسنده / ۲۱

۱. ریشه‌های هویت جنسیتی مردانه: مروری مقدماتی / ۲۷

۲. نگرشی جامع بر جنسیت «مردانه» و دوجنسیت‌گرایی / ۵۳

۳. شکل‌گیری مردانگی در اوان کودکی / ۸۳

۴. تأثیر پدر واقعی و نمادین بر مردانگی / ۱۱۵

۵. تأثیر مادر و مادر و پدر بایکدیگر / ۱۵۱

۶. تأثیرات اجتماعی، فرهنگی و بیولوژیکی بر مفاهیم مردانگی و جنسیت:

برساخت ایگو ایدئال مردانه / ۱۸۳

۷. مردانگی رشدیافته، پذیرنگی و سیالیت جنسیت: خط سیر آن از گذرگاه

میان‌سالی و تغییرات سال‌های پایانی زندگی / ۲۰۹

۸. جنسیت و مردانگی در کاربست تحلیلی و اندیشه‌های پایانی / ۲۳۳

واژه‌نامه‌ی تخصصی مطالعات جنسیت / ۲۵۳

منابع / ۲۵۷

نمایه / ۲۷۳

مقدمه‌ی مترجم

ترجمه‌ی این کتاب برای من برخاسته از میلی بی‌پاسخ بود در راستای درک عمیق‌تر فرآیند مردانگی و مفاهیم مرتبط با آن در فرهنگی که در آن رشد کرده‌ام. اگرچه در جامعه‌ای متولد و بزرگ شدم که ساختارهای متقاطع نظام مردسالارانه آن را احاطه کرده‌اند، وقتی سخن از شناخت بیشتر بازنمود مردانگی، واسازی و بازتولید آن و نسبت مردانگی با زنانگی و امر زنانه به میان می‌آید، منابع کمی وجود دارد که بتوان به آن رجوع کرد. مردانگی‌پژوهی در حوزه‌ی مطالعات جنسیت و زنان ایران حیطه‌ای است که به نظر می‌رسد به اندازه‌ی کافی به آن پرداخته نشده است. درحالی‌که مردانگی و زنانگی رابطه‌ای دیالکتیک با یکدیگر دارند و شناخت هریک، مستلزم درک دیگری است. شاید بتوان گفت این موضوع به‌طور خاص در فرهنگ‌های مردسالار که در آن‌ها به دوش کشیدن بار مردانگی و مرد(تر) بودن نوعی ارزش و امتیاز ویژه به شمار می‌آید آنقدر بدیهی انگاشته می‌شود که موجودیت آن به امری نامرئی بدل شده و ضرورت پرداختن به آن در سیل عظیم مطالعات زنان و فمینیسم به حاشیه رانده شده است. بی‌شک، برای شناخت بهتر موقعیت زنان در جامعه و نابرابری‌های جنسیتی و درک زنانگی لازم است به موضوع مردان و مردانگی نیز بپردازیم؛ هرچند این وضعیت به‌خودی‌خود قابل تأمل است که چگونه نظام مردسالارانه به شیوه‌های مختلف در بازتولید این وضعیت نقش ایفا

می کند.

ترجمه‌ی این کتاب به نوعی سفر و کاوشی بود برای پرداختن به پرسش‌هایی از این قبیل که چگونه انواع متفاوت مردانگی شکل می‌گیرند، و چرا نوع غالبی از مردانگی بر انواع دیگر آن سایه می‌اندازد؟ سیر و تحول برساخت مردانگی در دوره‌های تاریخی و فرهنگ‌های متفاوت و نقش مادر در تربیت مردانگی پسران نیز از جمله حوزه‌هایی بودند که مرا بیشتر کنجکاو می‌کرد که در مورد آن‌ها بیشتر بدانم؛ این پرسش‌ها به خصوص در بستر کار در فضای روانکاوانه با مراجعان مرد نمود بیشتری پیدا می‌کرد؛ در فضای فردی به این موضوع فکر می‌کردم که تجربه‌ی زیسته‌ی هم‌نسلانم در مورد مرزگذاری‌ها و تفکیک جنسیتی در زندگی، چگونه بر درک مردانگی و زنانگی تأثیر گذاشته است؟ و شاید مهم‌تر از همه اینکه مؤلفه‌های پنهان و ژرف‌تر لایه‌های روانی زنان و مردان در یک جامعه چگونه به طور ناآگاه به بازتولید یک نظام مردسالار دامن می‌زند؟ و منجر به چه آسیب‌هایی برای مردان و زنان می‌شود؟ البته که طرح چنین پرسش‌هایی و پرداختن به فرضیات دیگر مسلماً مجالی فراتر از مقدمه‌ای اجمالی درباره‌ی این کتاب می‌طلبد؛ این کتاب فرصتی بود تا با بازخوانی و تحلیل دقیق‌تر این مفاهیم در پرتو نظریه‌های روان‌کاوی و مطالعات جنسیت، به درک بهتری از ساختارهای اجتماعی و روانی که مردانگی را شکل می‌دهند، دست یابم.

نویسنده با رویکردی بی‌نظیر، مفاهیم روان‌کاوی کلاسیک و معاصر را بررسی کرده و به مخاطب این امکان را می‌دهد که به درک بهتری از چالش‌ها و پیچیدگی‌های موجود در ساختار روانی مردان دست یابد. این کتاب، منبع ارزشمندی برای روان‌کاوان، پژوهشگران، و تمامی افرادی است که علاقه‌مند به موضوعات مرتبط با جنسیت و هویت هستند.

با توجه به اینکه نویسنده در سراسر متن از اصطلاحات تخصصی و آرا و نظریه‌های روانکاوانه بهره برده است، تلاش می‌کنم چکیده‌ای مبسوط از مباحث اصلی مطرح شده را با تمرکز بر چهار موضوع مردانگی به عنوان برساخت اجتماعی، نقش مادر در شکل‌گیری مردانگی، بررسی تعامل مردانگی و زنانگی، و مفاهیم

مرتبط با هویت جنسیتی^۱ و سیالیت جنسیتی به زبانی ساده‌تر بیان کنم.

مردانگی برساختی اجتماعی، فرهنگی و تاریخی است؛ به این معنا که در هر فرهنگ و دوره‌ی تاریخی، معنای مردانگی متفاوت است؛ اما شاید بتوان مشابَهت‌هایی در شالوده‌های شکل‌گیری مردانگی و رشد و تحولات آن در جنس مذکر یافت. نویسنده‌ی این کتاب مردانگی را فرایندی می‌داند که از همان مراحل اولیه‌ی رشد در حال شکل‌گیری است. بنابراین نگاهی تحولی به این مفهوم دارد. وی مردانگی را دارای ویژگی‌های پیشافالیک (یا پیشاآدِیپ که شامل مرحله‌ی دهانی و مقعدی می‌شود)، فالیک و ژنیتال تجربه‌ی درونی یک مرد می‌داند که به بهترین وجه به صورت مواضع هم‌زیست در موازنه‌های متغیر و ناپیوسته‌ای ادراک می‌شوند که با بلوغ مرد تغییر می‌یابد؛ این ویژگی‌ها مراحل رشدی متفاوتی را بازنمایی می‌کنند که به صورت خطی، یکی جایگزین دیگری نمی‌شود، بلکه همزمان تمام این مراحل در فرد وجود دارد و تا سال‌های پایانی زندگی ادامه می‌یابد. بنابراین، طبق این تعریف مردانگی همیشه در حال بازسازی و بازتولید است.

یکی از بخش‌های قابل‌توجه این کتاب که از جهاتی نوآورانه به نظر می‌رسد پرداختن به رشد و تکوین مردانگی فراتر از گفتمان آدِیپی فروید است. نویسنده نقش مادر را در شکل‌گیری مردانگی پسران از همان دوران ابتدایی، چه در مرحله‌ی پیشاآدِیپی و چه پس از آن واکاوی می‌کند. نقش حیاتی مادر به عنوان کسی که در کلام ایرج میرزا «پستان به دهان گرفتن آموخت، شب‌ها بر گاهواره‌ی من بیدار نشست و خفتن آموخت، دستم بگرفت و پایه‌پا برد، تا شیوه‌ی راه رفتن آموخت، یک حرف و دو حرف بر زبانم، الفاظ نهاد و گفتن آموخت». بنابراین تجربه‌ی نوزاد

۱. gender identity: هویت جنسیتی به معنای برداشت شخصی فرد از خود به عنوان مرد، زن، بین مرد و زن یا خارج از دسته‌بندی مرد و زن است. هویت جنسیتی فرد می‌تواند با جنسیت تعیین‌شده‌ی او هنگام تولد همسو یا ناهمسو باشد (مانند افراد ترانجسیتی). هویت جنسیتی معمولاً هویت جنسیتی فرد را نشان می‌دهد؛ اما همیشه این‌گونه نیست. ممکن است فردی در رفتار، نگرش‌ها و ظاهر، خود را مطابق با یک نقش خاص جنسیتی بیان کند، اما این عبارت لزوماً بازتاب‌دهنده‌ی هویت جنسیتی فرد نباشد. به همین دلیل هویت جنسیتی قابل‌تشخیص نیست. شکل گرفتن هویت جنسیتی از کودکی آغاز و در نوجوانی تقویت می‌شود و به ثبات می‌رسد.